

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hapishanelerde kanunen düzenlenen sevk koşullarının dışında mahpuslara yönelik farklı hapishanelere sevk yöntemlerinin yaygınlaşarak devam ettiği örneklerini görmekteyiz. Mahpusları sürgün etme anlayışı ile uygulanan bu yöntemleri yerinde araştırmak, sorumluları ve ihmali olan görevlileri tespit etme amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Meclis İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz.

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'nin (CİSST) verilerine göre 2014'den günümüze hapishanede 'intihar eden' kişi sayısı 97 olarak kayıtlara geçmiştir. İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) verilerine göre ise 2021 yılında 13 mahpus intihar etmiş, beş mahpus şüpheli şekilde ölmüş, bir mahpusun ölüm nedeni belirsizdir. 2022'de de altı mahpus intihar etmiş, 12 mahpusa şüpheli şekilde hayatını kaybetmiştir.

Son olarak 18 Eylül 2022'de Malatya Akçadağ T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tek kişilik hücrede tutulan Barış Keve, şüpheli şekilde yaşamını yitirmiştir. Cezaevi yönetimi Keve'nin intihar ettiğini açıklarken, aile bunun aksini iddia etmektedir.

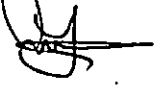
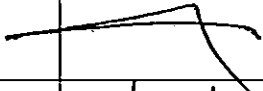
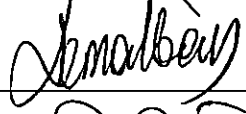
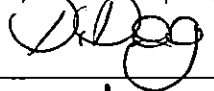
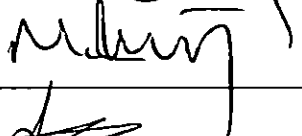
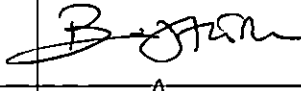
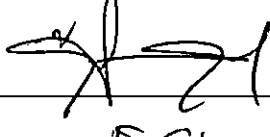
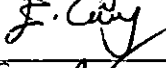
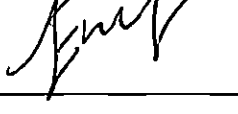
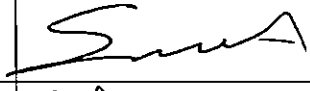
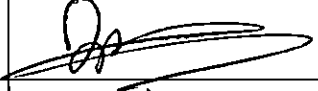
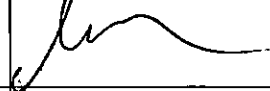
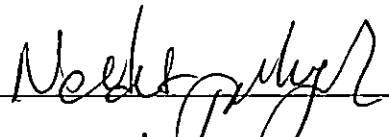
İntihar ya da şüpheli ölümler noktasında mahpuslara uygulanan nakillerin etkili olduğuna dikkat çeken ilgili sivil toplum kuruluşları; Ceza ve Tevkif Genel Müdürlüğü'nün nakillere ilişkin 2007'de yayımladığı 45 No'lu Genelge'de nakillerin, eğitim, sağlık, yargılamanın yapıldığı yer amaçlı olabileceği; 5275 sayılı Kanunun 56'ncı maddesinin yorumundan da

anlaşılabildiği gibi mahpusların ‘konumlarına uygun kurumlara nakledilmeleri’ gerektiğine vurgu yapmaktadırlar. Ancak mahpusların zorunlu sevkle gönderildikleri yeni hapishanelerin konumlarına uygun olmasıyla da amaçlarıyla da bağlantısı olmadığına dikkat çekmektedirler.

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği (CİSST) avukatı Ruken Altun; “Yakın zamanda Edirne’de dört mahpusun gece yarısı baskınla farklı hapishanelere gönderildiği ve baskın sırasında bütün eşyalarının dağıtıldığı, el yazısı not ve kitaplarına el konduğu haberini aldık. ... Hapishanelerde mahpuslara yönelik bu yöntemlerin yaygınlaşarak devam ettiğini görüyoruz. Geçen hafta Bafra T Tipi Kapalı Cezaevi’nde de gece yarısı koğuşlara da baskın düzenlendiği ve baskın sırasında mahpusların eşyalarına el konularak altı mahpusun Çorum Cezaevi’ne gönderildiği bilgisini aldık.” ifadesini kullanmıştır.

Bu uygulamaların kanunen düzenlenmiş zorunlu sevkle alakasının olmadığını, mahpusları sürgün etme anlayışıyla cezalandırıldığını görmekteyiz. Zaten dışarıyla ilişkisi kısıtlı olan mahpusların aile ve yakınlarından uzak yerlere gönderilmeleri onları izole ve tecrit etmenin bir yöntemi haline gelmiştir. Bu yöntem yalnızca mahpusları değil aile ve yakınlarını da cezalandırma aracı olarak kullanıldığı gibi cezalandırma yöntemi toplumsallaştırılmaktadır.

Tüm bu verilerden hareketle hapishanelerde yaygın olarak mahpuslar yönelik uygulanan sevklerin, kanunen düzenlenmiş olan zorunlu sevk olup olmadığı; bunun sistematik olarak cezanın toplumsallaştırılması olarak uygulanıp uygulanmadığı iddialarını yerinde araştırma, sorumluları açığa çıkarma ve ihmali olan görevlileri tespit etme amacıyla Anayasa’nın 98’inci, Meclis İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SIDIK TAŞ	SİİRT	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇİN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	